

Baron Ferdinand Eckstein.

Af Louis Bobé.

Til Udenrigsministeriet, Rigsarkivet og Redaktionen af Samfundets Tidsskrift har der i Tidens Løb atter og atter været rettet Forespørgsler fra franske Historikere om den i København fødte Baron Eckstein, der har spillet en vis Rolle under Kong Ludvig XVIII's Ophold i Gent, senere som højtstaaende Embedsmand i Paris og senest har gjort sig bekendt som ultraroyalistisk og ivrig katholsk Skribent. Først nu kan hans brogede Livsskæbne oplyses i Sammenhæng og bringes i Forbindelse med hans mere omtalte Søstersøn Johannes Witt von Döring, bekendt som politisk Eventyrer og Publicist.

Johan Ferdinand Eckstein, født o. 1752 i Gelnhausen i Wetterau af jødiske Forældre og kom som ung til København, hvor han nedsatte sig som Købmand efter at være gaaet over til Kristendommen. Om hans Konversion udgav Joh. Schack Hinmark 1774 i København en Piece med Titlen: Des Proselyten aus dem Judenthum J. F. Ecksteins Ueberzeugungsgründe, dass Jesus der Christen die erfüllte Hofnung Israels sey. Fra København flyttede han til Altona, hvor han døde i 1827. I sit Ægteskab med Mette (Meda) Cecilia Schulz, der i Folketællingen af 1787 angives at være 26 Aar, havde han Børnene:

- 1) Ernestine Cecilia, f. o. 1777, var 1787 10 Aar gl.
- 2) Johanne Ferdinande, f. o. 1779, var 1787 8 Aar gl., gift 1° m. Hestehandler Witt, der i 1800 boede i Eimsbüttel i Hamborg; 2° 4 Sept. 1812 i Plön med Kammerjunker, Major Ludolph Heinrich Eustachius von Döring, f. 11 Okt. 1768 † 10 Jan. 1813 i Plön.
- 3) Sophie Friederica, f. 1783, var 1787 4 Aar gl.
- 4) Lise, f. 1785, var 1787 2 Aar gl.
- 5) Ferdinand, f. 1 Sept. døbt 29 Sept. 1790 i St. Petri Kirke, se ndfr.
- 6) Louise Jacobine Ernestine, f. 15 Maj 1792, døbt 26 Juni i St. Petri Kirke, boede 1815 i Plön, † 28 Aug. 1867, gift m. Advokat Friedrich Heinrich Jens Reiche, f. 2 Juni 1789 paa Knoop † 27 Juli 1861.

Ferdinand Eckstein, studerede i Göttingen og Heidelberg, tog i det lützowske Frikorps Del i Krigene 1812—14 og gik derefter i nederlandsk Tjeneste som Guvernør i Byen Gent, medens Kong

Ludvig XVIII under de 100 Dage residerede her (fra 30 Marts 1815). Eckstein havde, som Fauche-Borel udtrykker sig i sine Memoirer, forskrevet sig med Liv og Sjæl til Kongens Premierminister Grev de Blacas. »Ingen Gendarm eller Politispion kunde være mere mistænksom og inkvisitorisk end denne Søn af en Staldkarl fra Holsten. Han savnede hverken Intelligens eller Dannelse og havde betydelige litterære Kundskaber, og det var uden Tvivl herigennem, at han indyndede sig hos den gamle Monark, der selv udmærkede sig ved fremragende Belæsthed.« Blacas havde betroet denne Dansker »at holde Øje med hver Fremmed, der opholdt sig i Gent, fordi Eckstein havde Tilknytning til de hemmelige Selskaber i Tyskland og derfor maatte antages at kende alle Eventyrere, der var villig til at sælge deres Tjeneste til den højstbydende. De kongeligsindede mistænkte hinanden gensidig, og Fængslerne i Bryssel var fyldte med Ecksteins Ofre af alle Stænder, Generaler, Lakajer, Købmænd, Kvinder og Børn, alle, som var mistænkelige i hans Øjne, alle Bonapartes Spioner og Agenter, hvis de ikke tilfældigvis var i Gunst hos Kongens Yndling.« Som Anerkendelse af hans Tjenester gjorde Kongen ham til Baron. Eckstein blev derefter i 1813 Direktør for det civile og militære Politi i Paris og af Decazes beskikket til Generalpolitikommissær i Marseille. Senere havde han en Stilling i Udenrigsministeriet, som han fratraadte ved Julirevolutionen i 1830. I sit senere Liv var han optaget af filosofiske Studier og journalistisk Virksomhed. I Aarene 1826—29 udgav han, der var gaaet over til Katolicismen, det periodiske Tidsskrift »Le Catholique«, 1836 en Bog om Spanien (L'Espagne) og var Medarbejder ved det ultraroyalistiske Blad »Le drapeau blanc« og fast Korrespondent ved »Augsburger allgemeine Zeitung«. Han oppebar indtil 1830 en Pension af 6000 Francs af det franske Udenrigsministerium og desuden til sin Død som Lærd en Aarspenge af 1200 Francs. Sine sidste Aar tilbragte han i et katolsk Kloster, var meget skattet i den lærde Verden og havde daglig Omgang med Legitimister. Han døde 23 Nov. 1861 og efterlod sig et Bibliotek paa 2500 Bind, der ansloges til en Værdi af 32,000 Francs, som ifølge hans testamentariske Bestemmelse skulde tilfalde en forhenværende Institutrice Mlle. Desprez.

Baron Ecksteins ovennævnte Søster Johanne Ferdinande blev i sit første Ægteskab med Købmand Witt Moder til den 22 Aug. 1800 i Einsbüttel fødte, bekendte politiske Eventyrer Ferdinand Johannes Wit, der med en Omskrivning af sin Stedfaders Navn skrev sig Wit genannt von Dörning. Om denne mærkelige Mand, hvis Livsskæbner endnu rummer mange uløste Gaader, hvoraf nogle vilde kunne løses ved grundige Efterforskninger i danske Arkiver, er der fremstaaet en hel Literatur. Senest har H. H. Houben

offentliggjort et Udtog af hans Memoirer i »Der Lebensroman des Wit von Dörring«, Leipzig 1912.

Henv.: Worms Lex. III, 339. Folketælling 1787, Strand Kvarter 245. Biographie Universelle. Quérard, La France littéraire III, 420. Brev fra Generalkonsul H. DeLong, 1861, 1 Dec. (kaldes her Ferdinand Waldemar E.), Udenrigsmin. Arkiv. Ny Enkekasse 1793. Efterl. Reventlowske Pap. VI, 591, VIII, 401, IX 378 f. Johan Samuel Eckstein, f. 9 Marts 1706 i Slesvig, Vagtmester ved Livreg. Dragoner, 1760 Understaldmester ved Artilleri-bataillonen med Ltnts. Karakter, gift m. Catharine Charlotte Elisabeth, f. 8 Aug. 1721.
